

พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยค่านำนามสรรเพิ่มเติม

พุทธศักราช ๒๔๖๔

เจ้าพระยาธรรมาธิบดี เสนาบดีกระทรวงวัง รับพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราวุธ พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า สัตว์ที่มีตำแหน่งเป็นนางกำนัล หรือพนักงานซึ่งได้รับราชการฉลองพระเดชพระคุณใกล้ชิดพระองค์นั้น สมควรที่จะกำหนดค่านำนามเพื่อเป็นเครื่องหมายชั้นบรรดาศักดิ์หรือความดีความชอบให้ผิดกับสามัญสัตว์ประการ ๑ อีกประการ ๑ พระราชกฤษฎีกาเดิมที่ได้ประกาศ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม พระพุทธศักราช ๒๔๖๐ นั้น บัดนี้ ความได้ทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทว่า ยังมีผู้เข้าใจผิดใช้ค่านำนามไม่ต้องตามพระราชกฤษฎีกาอันเป็นพระราชนิมมอยู่บ้าง เพื่อเป็นหลักฐานในราชการต่อไป จึงโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาเพิ่มเติมและบรรยายข้อความให้เป็นที่เข้าใจชัดเจน ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ สัตว์ที่เป็นนางกำนัลหรือพนักงาน ถ้าบิดามีบรรดาศักดิ์ตั้งแต่พระยาขึ้นไป อย่าง ๑ หรือมีความดีความชอบได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าอีกอย่าง ๑ ให้ใช้ค่านำนางกำนัลหรือพนักงานนั้นว่า “คุณ” ตลอดเวลาที่รับราชการฉลองพระเดชพระคุณ หรือดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกเครื่องราชอิสริยาภรณ์อยู่นั้น

ข้อ ๒ สัตว์ที่บิดามีบรรดาศักดิ์ถึงความข้อ ๑ นั้น ถ้าได้ทรงพระมหากรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีตำแหน่งเป็นนางกำนัลหรือพนักงานเป็นพิเศษแล้ว ก็ให้ใช้ค่านำนามว่า “คุณ” ประจุเดียวกันตลอดเวลาที่ทรงพระมหากรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งพิเศษอยู่นั้น

ข้อ ๓ ตามความในข้อต่าง ๆ แห่งพระราชกฤษฎีกาเดิมนั้น ให้พึงเป็นที่เข้าใจในพระราชนิมม ดังจะได้บรรยายต่อไปนี้

(ก) ตามความในข้อ ๑ (ก) นั้น จะใช้คำว่า “นาง” เป็นคำนำราชทินนามของ
สามีได้แต่เฉพาะเอกภรรยา ส่วนภรยานอกนั้นให้ใช้คำว่า “นาง” นำนามสกุลของสามี

(ข) ตามความในข้อ ๕ ซึ่งมีว่า นอกจากเอกภรรยาให้ใช้คำว่า “นาง” เป็น
คำนำนั้น คำนำนามสกุลของสามีเช่นเดียวกัน

ข้อ ๕ นอกจากข้อความที่ได้กำหนดเพิ่มเติมหรือบรรยายมาแล้วนี้ ให้คงปฏิบัติ
ไปตามพระราชกฤษฎีกาเดิมจนทุกประการ

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๖๔ เป็นปีที่ ๑๒ ในรัชกาล
ปัจจุบันนี้